

PREZES REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel. 81 534 07 82, fax. 81 534 07 87

Lublin, 7 stycznia 2015 r.

RIO – II – 600/53/2014

Pan Jerzy Szpakowski
Wójt Gminy
21 - 044 Trawniki 605

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 10 września do 27 października 2014 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Trawniki. Protokół kontroli podpisano 13 listopada 2014 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

- 1.1. *Ujęcie – na koncie 011 „Środki trwałe”, jako odrębnego środka trwałego – wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych na „Przebudowę Gminnego Ośrodka Kultury w Trawnikach” oraz wyksięgowanie z ewidencji Urzędu Gminy środków trwałych stanowiących własność gminy i przekazanych w użyczenie Gminnemu Ośrodkowi Kultury – str. 7-8 protokołu.*

W ewidencji księgowej środków trwałych wykazywać faktyczny stan tych składników majątkowych, mając na uwadze definicję środków trwałych zawartą w przepisach art. 3 ust. 1 pkt 15 i 12 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), przy zastosowaniu której, składniki majątkowe przekazane w użyczenie nadal stanowią kontrolowane przez gminę zasoby majątkowe i podlegają ewidencji bilansowej środków trwałych w Urzędzie Gminy, w związku z przepisami art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości. W przypadku przebudowy, rozbudowy, modernizacji lub rekonstrukcji środka trwałego powiększać jego wartość początkową o koszty tego ulepszenia, zgodnie z przepisami art. 31 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Dokonać stosownych księgowania, w celu odzwierciedlenia w księgach rachunkowych stanu zgodnego ze stanem rzeczywistym

- 1.2. *Niepodpisywanie przez wójta gminy jednostkowych sprawozdań Urzędu Gminy: Rb-27S, Rb-28S, Rb-27ZZ, Rb-50 oraz Rb-N, Rb-Z za 2013 r., sporządzonych w formie papierowej – str. 11, 12 protokołu.*

Na jednostkowych sprawozdaniach Urzędu Gminy, sporządzanych w formie pisemnej, zamieszczać – na każdym formularzu w miejscu oznaczonym – odrębny podpis kierownika jednostki oraz pieczętkę z jego imieniem i nazwiskiem, zgodnie z przepisami § 14 ust. 1 i 5 w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119) oraz § 10 ust. 3 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773) i treścią poszczególnych formularzy sprawozdań, stanowiących załączniki do cytowanych rozporządzeń.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Nieprawidłowe sporządzenie deklaracji na podatek od nieruchomości na 2013 r. przez Urząd Gminy w zakresie przedmiotów zwolnionych z tego podatku uchwałą Rady Gminy, w wyniku bezpodstawnego wykazania gminnych budowli służących dostarczaniu wody i odprowadzaniu ścieków, będących w posiadaniu innego podmiotu, a także niewykazania w niej wysypiska odpadów komunalnych, będącego w posiadaniu Urzędu Gminy.*

Dwukrotne wykazanie powierzchni użytkowej lokali, będących w posiadaniu gminnych jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jako zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy (zarówno w deklaracji Urzędu Gminy jak i w deklaracji gminnych jednostek organizacyjnych) – str. 17, 32 - 35 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających zwolnieniu z tego podatku, pamiętając, że w deklaracji tej należy wykazywać wyłącznie nieruchomości lub ich części niebędące w posiadaniu innych podmiotów, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 9 pkt 1, ust. 10 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849).

2.1.2. Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości – str. 24 - 27, 37 protokołu.

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.).

Opodatkować właścicieli bądź posiadaczy nieruchomości lub ich części, użytków rolnych oraz lasów, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 1381 z późn. zm.), art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 465) i art. 3 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wystąpić do Starostwa Powiatowego w Świdniku z wnioskiem o aktualizację wpisów w ewidencji geodezyjnej, dla gruntów wskazanych w protokole kontroli, przez ujawnienie w tej ewidencji aktualnego bądź wykreślenie nieistniejącego posiadacza, mając na uwadze przepisy § 46 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454 z późn. zm.).

2.1.3. Nieprawidłowe opodatkowanie podatkiem rolnym gruntów stanowiących współwłasność, w tym nieopodatkowanie gruntów o powierzchni odpowiadającej udziałowi Skarbu Państwa we współwłasności z osobami fizycznymi – str. 25-27, 40, 41 protokołu.

Przy opodatkowaniu gruntów stanowiących współwłasność, uwzględniać zasadę, zgodnie z którą stanowią one odrębny przedmiot opodatkowania, a obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, stosownie do przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym. Zasada solidarności polega na tym, że obowiązek podatkowy dotyczy w całości każdego ze współwłaścicieli gruntów i nie podlega podziałowi w stosunku do wielkości ich udziałów we współwłasności; do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121), w związku z art. 91 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 z późn. zm.).

Jeżeli użytkami rolnymi, stanowiącymi współwłasność osób fizycznych i Skarbu Państwa, zarządza – w imieniu Skarbu Państwa – jednostka organizacyjna, egzekwować od osób fizycznych i zarządcy mienia Skarbu Państwa deklaracje na podatek rolny oraz opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6a ust. 10 ustawy o podatku rolnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając, że podatnik – w związku z solidarną odpowiedzialnością za zobowiązania podatkowe – powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność, cały grunt (a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności) i wyliczyć podatek od tego gruntu.

Dla każdego z podatników (dla współwłaścicieli) prowadzić odrębne konto szczegółowe z tytułu podatków, stosownie do przepisów § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375).

Ponadto opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały zmieniającej uchwałę Nr X/92/2011 Rady Gminy Trawniki z dnia 30 listopada 2011 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie Gminy Trawniki, do przepisów art. 7 ust. 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi rada jest uprawniona wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w art. 7 ust. 1 tej ustawy – str. 28 - 32 protokołu.

2.1.4. Przeniesienie w 2013 r. obowiązku podatkowego w podatku od nieruchomości z właściciela gminnych lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości na ich najemców – str. 36 protokołu.

Przestrzegać zasady, że w przypadku posiadania przez osoby fizyczne gminnych lokali mieszkalnych, niestanowiących odrębnych nieruchomości, obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości ciąży na ich właścicielu, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.5. Przypadki niesprawdzania deklaracji na podatek od nieruchomości oraz informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, o czym świadczy:

- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości użytków rolnych z zastosowaniem stawki dla „gruntów pozostałych” oraz budynków, należących do podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, stawką dla „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów, które wskazywałyby, że budynki te nie są i nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych,*
- *nieopodatkowanie budynku mieszkalnego – str. 38 - 40, 42 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje i informacje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonych deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Czynności sprawdzające przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 w związku z art. 280 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 Prawa geodezyjnego i kartograficznego, pamiętając, że grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, niezajęte na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym, natomiast użytki rolne zajęte na prowadzenie tej działalności podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, w związku z art. 1 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Budynki (inne niż mieszkalne), będące w posiadaniu podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, opodatkowywać podatkiem od nieruchomości z zastosowaniem stawki przewidzianej dla budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, chyba że nieruchomość ta (lub jej część) nie jest i nie może być wykorzystywana do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych, mając na uwadze przepisy art. 1a ust. 1 pkt 3 w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać budynki mieszkalne, na podstawie przepisów art. 2 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 1a ust. 1 pkt 5 i art. 5 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

2.1.6. Opodatkowanie osób fizycznych niezgodnie z ewidencją geodezyjną, w tym w wyniku nieuwzględnienia zmian w tej ewidencji, powstałych w efekcie jej modernizacji przeprowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Świdniku – str. 41 protokołu.

W związku ze zmianami powierzchni gruntów, spowodowanymi modernizacją ewidencji gruntów, przeprowadzoną na podstawie przepisów art. 24a Prawa geodezyjnego i kartograficznego, doprowadzić do zgodności danych zawartych w ewidencji podatkowej z danymi ewidencji gruntów, mając na uwadze przepisy art. 21 ust. 1 powołanej ustawy.

2.1.7. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu czynszu najmu, skutkujące przedawnieniem roszczeń (w wysokości 2.579,63 zł) – str. 57 - 60 protokołu.

W stosunku do zalegających z regulowaniem należności cywilnoprawnych podejmować konsekwentne czynności zmierzające do ich wyegzekwowania, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 101 z późn. zm.), nie dopuszczając do przedawnienia roszczeń w związku z przepisami art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Uwzględnienie w podstawie naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2013 r. kwot jednorazowych premii (co skutkowało zawyżeniem wynagrodzenia dwóm pracownikom o łączną kwotę 430,40zł) – str. 64-65 protokołu.

Do podstawy naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wliczać m.in. jednorazowych lub nieperiodycznych wypłat za spełnienie określonego zadania bądź za określone osiągnięcie oraz nagród z zakładowego funduszu nagród, zgodnie z przepisami § 6 pkt 1 i 8 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 r. w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.) w związku z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 r. o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1144).

Wystąpić do pracowników wskazanych w protokole kontroli o dobrowolny zwrot nadpłaconych kwot, a w przypadku odmowy rozważyć możliwość ich wyegzekwowania od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ustalenie wynagrodzenia, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 1502).

2.2.2. Nieopisanie przedmiotu zamówienia pn. „Nawiezienie ziemi w celu podniesienia płyty boiska w Trawnikach” za pomocą specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych – str. 73 protokołu.

Przedmiot zamówienia na roboty budowlane opisywać za pomocą dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót, stosownie do przepisów art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.).

2.2.3. *Nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Trawniki”, polegające na:*

- *nieokreśleniu standardu sanitarnego wykonywania usług i ochrony środowiska oraz wymagań stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne, w zakresie posiadanej przez nich bazy magazynowo-transportowej,*
- *określeniu wymagań stawianych przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne, w zakresie posiadania wyposażenia (pojazdów) umożliwiającego odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz jego odpowiedniego stanu technicznego, w sposób niespełniający minimalnych wymogów wynikających z przepisów prawa – str. 75-76 protokołu.*

Organizując przetarg na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości albo przetarg na odbieranie i zagospodarowanie tych odpadów, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia określać wszystkie postanowienia wynikające z przepisów art. 6d ust. 4 w związku z art. 9d ust. 1 ustawy z 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.), w tym szczegółowe wymagania stawiane przedsiębiorcom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, m.in. dotyczące posiadanej bazy magazynowo-transportowej oraz pojazdów do odbierania odpadów znajdujących się w posiadaniu tego podmiotu, określając je zgodnie z postanowieniami § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości (Dz. U. z 2013 r., poz. 122).

2.2.4. *Niewezwanie wykonawcy, którego ofertę wybrano w postępowaniu o udzielenie zamówienia pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Trawniki”, do uzupełnienia oferty o listę podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej albo informacji o tym, że wykonawca nie należy do grupy kapitałowej – str. 77 protokołu.*

Wykonawców, którzy wraz z wnioskiem o dopuszczenie do udziału w postępowaniu lub ofertą nie złożyli listy podmiotów należących do tej samej grupy kapitałowej, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 5 ustawy – Prawo zamówień publicznych, albo informacji o tym, że nie należą do grupy kapitałowej – wzywać do ich złożenia w wyznaczonym terminie, chyba że mimo ich złożenia oferta wykonawcy podlega odrzuceniu albo konieczne byłoby unieważnienie postępowania, stosownie do przepisów art. 26 ust. 2d i ust. 3 tej ustawy.

3. W zakresie gospodarki nieruchomościami:

3.1. Niepodawanie do publicznej wiadomości informacji o wynikach przetargów na zbycie nieruchomości gminnych oraz niezawiadanie na piśmie osób ustalonych jako nabywcy nieruchomości o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży – str. 92 protokołu.

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości – przez wywieszenie w siedzibie Urzędu Gminy na okres 7 dni – informację o wyniku przetargu na zbycie nieruchomości, zgodnie z przepisami § 12 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1490).

Osobę ustaloną jako nabywcę nieruchomości zawiadamiać na piśmie o miejscu i terminie zawarcia umowy sprzedaży, najpóźniej w ciągu 21 dni od dnia rozstrzygnięcia przetargu, stosownie do przepisów art. 41 ust. 1 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy ust. 2 tego artykułu, zgodnie z którymi jeżeli osoba ustalona jako nabywca nieruchomości nie przystąpi bez usprawiedliwienia do zawarcia umowy w miejscu i terminie podanych w zawiadomieniu organizator przetargu może odstąpić od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi, przy czym w zawiadomieniu zamieszcza się informację o tym uprawnieniu.

3.2. Sprzedaż nieruchomości gminnych w trybie bezprzetargowym, mimo niezaistnienia przesłanek uzasadniających zastosowanie tego trybu – str. 92-94 protokołu.

Bezprzetargowy tryb sprzedaży nieruchomości – jako wyjątek od zasady zbywania nieruchomości gminnych w drodze przetargu – stosować jedynie w przypadkach określonych przepisami art. 37 ust. 2 i 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Tryb bezprzetargowy, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 2 pkt 6 tej ustawy, może być zastosowany m. in. w sytuacji, gdy przedmiotem zbycia jest nieruchomość lub jej część, jeśli może poprawić warunki zagospodarowania nieruchomości przyległej, stanowiącej własność lub oddanej w użytkowanie wieczyste osobie, która zamierza tę nieruchomość lub jej część nabyć, jeżeli nie może być zagospodarowana jako odrębna nieruchomość; jeżeli zbywana nieruchomość nie spełnia tych warunków zastosowanie trybu bezprzetargowego jest niemożliwe.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

2 porównaniem

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Trawniki

